

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 9533 af 01/11/2011 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 11-70-00135

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 11-70-00135

Pressenævnets kendelse i sag nr. 11-70-00135

Resumé

Klager – et anpartsselskab og dennes direktør samt tre håndværkere – klagede over artiklen ”Alliance mod udenlandsk arbejdskraft” i Jyllands-Posten.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

Pressenævnet bemærker, at spørgsmålet om, hvorvidt straffelovens bestemmelser om ærekrænkelser og husfredskrænkelser er overtrådt, henhører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence. Dette forhold behandles derfor ikke.

Det fremgår af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1.

Pressenævnet lægger til grund, at Susan Winther og Mads Madsen indfandt sig på ejendommen [vejnavn og husnummer] uden forudgående aftale for at besigtige forholdene, herunder forholdene i den lejlighed, der fungerede som [Håndværker 2], [Håndværker 3] og [Håndværker 4]s private bolig. Ifølge Håndværkernes oplysninger opholdt Susan Winther og Mads Madsen sig på ejendommen 20-30 minutter. Observationerne blev dagen efter offentliggjort i Jyllands-Posten.

Spørgsmål om, hvorvidt arbejdstagere har ordnede løn- og arbejdsmæssige forhold, har generelt klar almen interesse. Dette gælder også omtale af, om arbejdstagere eller selvstændige fra andre EU-lande tilbydes ordnede boligforhold under arbejde i Danmark. På denne baggrund, og da [Håndværker 2], [Håndværker 3] og [Håndværker 4] ikke var nævnt ved navn i artiklen, finder Pressenævnet ikke tilstrækkeligt grundlag for at kritisere Jyllands-Posten for at bringe observationerne.

Efter det oplyste lægges det til grund, at [Håndværker 2], [Håndværker 3] og [Håndværker 4]s selskab Pudsekongerne S.M.B.A. var registreret på adressen [vejnavn og husnummer], Gentofte. [Direktøren] var direktør i ejendomsselskabet [vejnavn og husnummer] ApS.

Pressenævnet finder, at udsagnet ”skrøbeligt stillads” insinuerer tvivl om stilladsets bæredygtighed og derved stiller spørgsmål ved, hvorvidt stilladset opfylder lovens krav. Parterne har afgivet modstridende forklaringer om, hvorvidt stilladset var i brug. På grund af de begrænsede muligheder for at føre bevis for nævnet, har Pressenævnet ikke mulighed for at vurdere, hvorvidt stilladset opfyldte lovens krav eller hvem, der var ansvarlig herfor. På denne baggrund udtaler nævnet ikke kritik.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte, herunder ved forelæggelse for den de krænkende oplysninger vedrører. Hertil kommer, at det skal gøres klart, hvad der er faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer, jf. punkterne A.1, A.3 og A.5.

Pressenævnet finder, at udsagnene ”de østeuropæiske arbejdere lever under usle forhold... en underklasse i Danmark” og ”Det var meget uhumsk” klart fremstår som Mads Madsens vurderinger af forholdene, og nævnet udtaler ikke kritik af avisen for at bringe disse.

Pressenævnet finder det beklageligt, at Jyllands-Posten oplyste, at et af [Direktøren]s "huse i Nordjylland [kom] på tvangsaktion". Udsagnet kan give indtryk af, at tvangsauktionen blev afholdt, selvom avisen oplyser om den manglende forkyndelse. Der var indgivet begæring om tvangsauktion over et grundstykke. Pressenævnet finder ikke anledning til at udtale kritik for omtalen af tvangsauktionen eller de øvrige forhold vedrørende [Direktøren] og Ejendomsselskabet [vejnavn og husnummer] ApS. Nævnet finder, at Jyllands-Posten i fornødent omfang har forsøgt at kontrollere artiklens oplysninger inden offentliggørelse, herunder forsøg på forelæggelse for [Direktøren]. [Håndværker 2], [Håndværker 3] og [Håndværker 4]s udsagn om, at de er selvstændige, at de har et momsnummer, og at de alene har bopæl på [vejnavn og husnummer], er gengivet i artiklen.

Pressenævnet udtaler ikke kritik af avisen.

Direktør i Ejendomsselskabet [vejnavn og husnummer] ApS, [Direktøren], har på egne og selskabets vegne samt i henhold til fuldmagt fra [Håndværker 2], [Håndværker 3] og [Håndværker 4] klaget til Pressenævnet over en artikel i Jyllands-Posten den 6. september 2011, idet klagerne mener, at god presseskik er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

Jyllands-Posten bragte den 6. september 2011 på side 9 artiklen "*Alliance mod udenlandsk arbejdskraft*" med underoverskriften "*Arbejdsgivere vil have mere kontrol med udenlandske virksomheder i Danmark*". Af artiklen fremgår bl.a. følgende:

"Aktionens resultater svarede nøje til det billede, som arrangørerne havde på forhånd.

De fleste udenlandske arbejdere ville ikke oplyse, hvor meget de fik i løn og blandt dem, der oplyste deres løn, fik hver fjerde en løn på under mindstelønnen.

De fleste arbejdere var heller ikke ansat i en virksomhed, der er registreret i det særlige RUT-register [Registret over Udenlandske Tjenesteydere i Danmark], og en fjerdedel var registret som selvstændige, selvom de ifølge 3F reelt arbejdede som lønmodtagere."

På samme side bragte avisen en artikel under overskriften "*Uanmeldt besøg i [vejnavn]*" og underoverskriften "*Jagt på udenlandsk arbejdskraft i Gentofte førte Mads Madsen til tre litauiske håndværkere, der ikke vidste, hvad de fik i timen*". Af artiklen fremgik følgende:

"Murersvend Mads Madsen fra Albertslund glemmer sent det møde, han havde tidligt mandag morgen med tre litauiske håndværkere. »Det blev det, man kalder for en øjenåbner. Jeg har længe hørt fagforeningerne sige, at de østeuropæiske arbejdere lever under usle forhold, men jeg havde nok ikke troet rigtigt på, at vi havde fået sådan en underklasse i Danmark,« siger Mads Madsen. Som murer og medlem af 3F går han op i at have ordnede forhold uden dog at være hverken tillidsmand eller ansat i fagforeningen, som han siger.

695 besøg

Mandag var han blevet købt fri fra sin arbejdsplads sammen [med] 1.000 andre medlemmer af BAT-kartellet, der besøgte 695 arbejdspladser fra Gedser til Skagen. Sammen med maler Susan Winther dukkede han uanmeldt op på [vejnavn og husnummer] i Gentofte, hvor et skrøbeligt stillads afslørede, at der var et arbejde i gang. Regnvejret holdt imidlertid de litauiske arbejdere indenfor, hvor de fortalte Mads Madsen, at de kun boede i huset.

Kort samtale

»Det var ikke nogen lang snak. Men de sagde dog, at de arbejdede andre steder, at de var selvstændige og havde momsnummer. Men de vidste ikke, hvad de fik i timen,« siger Mads Madsen. Arbejderne havde hver deres værelse, der dog var uden møbler. Deres tøj lå på gulvet, køkkenet var meget beskidt,

der var ikke noget komfur eller et køleskab. »Det var meget uhumsk, og jeg kan godt se, at det er umuligt for min mester at konkurrere med firmaer, der ikke skal sørge bedre for sine folk,« siger Mads Madsen. Huset på [vejnavn og husnummer] har de seneste tre år været en byggeplads, som ejeren prøver at gøre til fire ejerlejligheder. Hidtil er det dog kun lykkedes at gøre den ene lejlighed beboelig, så den kan sælges. Resten af ejendommen er ejet af et anpartsselskab, som ledes af [Direktøren]. Tidligere i år kom et af hans huse i Nordjylland på tvangsauktion. Ved den lejlighed lykkedes det ikke Retten i Hjørring at forkynde tvangsauktionen, fordi [Direktøren] skulle være i udlandet. Det lykkedes ikke mandag for Morgenavisen Jyllands-Posten at komme i kontakt med ham.

Livsnyder

[Direktøren] er dog i landet, og da nyheden om BAT-kartellets aktion blev kendt søndag, skrev han følgende på sin Twitter-profil. »BAT-kartellet betaler 1.000 mand for at fastholde et monopol, som i alle andre brancher er ulovligt.« På samme profil betegner [Direktøren] sig desuden som en »glad, visionær, skør entreprenør, en frygtløs investor, globetrotter, skiløber, hobbyforfatter og developer, der altid nyder livet.«»

Til artiklerne var bragt et billede af huset på [vejnavn] med følgende billedtekst:

”Ejendommen [vejnavn og husnummer] i Gentofte var blandt de godt 700 byggepladser, der i går fik uanmeldt besøg af medlemmer af BAT-kartellet. Formålet med aktionen var at undersøge løn- og ansættelsesforhold for de udenlandske håndværkere, der er beskæftiget på danske byggepladser.”

Af en udskrift fra Statstidendes hjemmeside den 5. oktober 2011 fremgår det, at nedenstående meddelelse stadig var tilgængelig:

”Nedenstående meddelelse er kundgjort den 18.12.2010 i Statstidende nr. 245, 107. årgang.

...

Herved indkaldes

[Direktøren]

Hvis sidst kendte adresse er:

[vejnavn og husnummer]

2900 Hellerup

til tvangsauktion i Retten i Hjørring, Retssal J, Sct. Knuds Park 8, 9800 Hjørring, tirsdag den 11.01.2011 kl. 10.30.

...

Tvangsauktionen omfatter ejendommen matr. nr. 2 ad Ejersted by, Saltum, beliggende [vejnavn og husnummer], 9493 Saltum. Ejendommens areal er 2.554 m². Ejendommen ejes af [Direktøren], [vejnavn og husnummer], 2900 Hellerup.

Efter det oplyste opholder ejer sig i udlandet – opholdssted ukendt. Forgæves forsøgt forkyndelse gennem post og politi, hvorfor forkyndelse igennem Statstidende er nødvendig.

Retten i Hjørring den 14.12.2010.”

2 Parternes synspunkter

2.1 Klagernes synspunkter

[Direktøren] har anført, at [Håndværker 2] er administrerende direktør i Pudsekongerne S.M.B.A., [Håndværker 3] og [Håndværker 4] er begge medejere og partnere i selskabet.

Artiklens eneste kilde er murer Mads Madsen og de oplysninger, som han ulovligt har skaffet sig adgang til. Fremstillingen i artiklen er ensidig og faktisk forkert samt uden kontrollerende kritisk journalistik. Henset til, at kilden til artiklen, Mads Madsen, uden tilladelse og i strid med straffelovens

bestemmelser, har tiltvunget sig adgang til privatboligen på [vejnavn] og i den forbindelse fået adgang til fortrolige og personlige oplysninger, må artiklen i sin helhed betragtes som i strid med god presseskik.

[Direktøren] har anført, at to personer (Mads Madsen og Susan Winther) den 5. september 2011 skaffede sig adgang til en privat bolig på ejendommen [vejnavn og husnummer]B. De pågældende nøjedes ikke med at færdes uden for ejendommen ved et byggearbejde og ved et stillads, men trådte ind i ejendommen og skaffede sig adgang til privatboligen. De to færdedes uden at give sig til kende og uden tilladelse.

I ejendommen var de to beboere chokerede og overraskede over de indtrængende personer. Personerne forlod først stuen efter, at en tredje person havde indfundet sig og efter en efterfølgende meningsudveksling. De to personer forlod ejendommen efter 20-30 minutter. Det er uvist hvad de foretog sig, indtil de forlod ejendommen. Forholdene er anmeldt til Nordsjællands Politi. Både beboerne [Håndværker 2], [Håndværker 3] og [Håndværker 4], [Direktøren] og anpartsselskabet har krav på beskyttelse af privatlivet og den personlige anseelse, som har lidt overlast ved, at avisen ukritisk har bragt den pågældende artikel.

Håndværkerne fremstilles som en ”underklasse” og deres private bolig udstilles for offentligheden ved Mads Madsens citater. Håndværkerne føler sig ringeagtet og krænket, selvom de ikke nævnes ved navn. De kan imidlertid genkendes, da deres virksomhed Pudsekongerne S.M.B.A. er registreret på adressen [vejnavn og husnummer]B, og deres kunder kender ejendommen, som er afbildet i artiklen.

Håndværkerne oplyste over for Mads Madsen, at man ikke udførte arbejde på timeløn, men på faste priser (efter tilbud).

Det insinueres, at [Direktøren] udnytter de tre håndværkere, og at han ikke tager vare på østeuropæernes bolig- og livsforhold. Artiklen giver tillige det indtryk, at [Direktøren] har ansat håndværkerne og tillige har påtaget sig en pligt til at sørge for deres bolig, rengøring, osv., og at han ikke efterkommer denne pligt, fordi han vil udkonkurrere danske firmaer. Dette er imidlertid ikke korrekt. Han beskæftiger ikke de pågældende. De driver deres egen selvstændige virksomhed, og de udfører ikke arbejde på ejendommen [vejnavn og husnummer]. Han lader alene de pågældende bo gratis i ejendommen for at hjælpe dem på vej ved at spare dem for omkostningerne til husleje.

Beboerne i ejendommen [vejnavn] lever ikke under usle forhold. De bor på 200 m² og bestemmer selv hygiejne, møblering, mv. Ejendommen indeholder møbler, senge, klædeskabe, satellit-tv, fire køleskabe, en kummefryser samt to komfurer.

Det er ikke et skrøbeligt stillads. Stilladset er HAKI, lastklasse 4, hvilket er det mest stabile og tungeste stillads, der findes på markedet. Yderligere var stilladset påført et lovpligtigt ”ingen adgang”-skilt, da det var under ombygning, og således slet ikke måtte anvendes. Det insinueres, at arbejderne havde arbejdet på stilladset.

Det er ikke korrekt, at [Direktøren] i Nordjylland ejer ”huse” i flertal, og huset har ikke været på tvangsauktion. Klager ejer en sommerhusgrund i Saltum, hvor der ved en fejl blev berammet en tvangsauktion i 2010. Tvangsauktionen blev efterfølgende tilbagekaldt.

Den forkerte oversættelse af det engelske ord ”entrepreneur” – som stammer fra hans Twitter-profil – understøtter det forkerte signal, at [Direktøren] er håndværkernes chef. Han er iværksætter og har ikke ansat håndværkerne.

2.2 Jyllands-Postens synspunkter

Jyllands-Posten har afvist, at der er bragt forkerte oplysninger i artiklen. Artiklerne bygger primært på oplysninger fra murersvend Mads Madsen, der deltog i den omtalte aktion.

Der kan næppe være noget forkert i koblingen stillads og arbejde i gang. Det fremgår af artiklen, at arbejderne oplyste, at de ikke arbejdede på stilladset. Naboen har fortalt, at der for nylig er blevet arbejdet på stilladset. Det er relevant, hvad en håndværker får i timen. Også når man arbejder til en fast pris, udføres der en beregning over, hvor mange timer man bruger. Udsagnet er særdeles relevant i en tid, hvor

danske arbejdsgivere fortæller, at de konkurrerer med østeuropæiske håndværkere, der omgår de danske regler på arbejdsmarkedet ved at etablere små firmaer med kun én medarbejder.

Det er korrekt, at folks boligforhold er private anliggender, men det er i denne forbindelse relevant at videregive BAT-medarbejderens iagttagelser. Udsagnet om, at det er svært for Mads Madsens mester at konkurrere med firmaer, der ikke skal sørge bedre for sine folk, er relevant, fordi den danske overenskomst stiller en lang række krav til de forhold, som danske arbejdere skal leve under, når de er på opgave hjemmefra. Det forhold, at arbejderne bor gratis, understøtter dette. Det er forkert, når Jyllands-Posten skriver tvangsauktion over "hus". Kilden til oplysningerne er imidlertid Statstidende, hvorefter det stadig fremgår, at tvangsauktionen er berammet til den 11. januar 2011.

Oversættelsen af det engelske ord "entrepreneur" til entreprenør er forkert, men det har ingen relevans for klagesagen.

Jyllands-Posten har gentagne gange og på forskellige telefonnumre forsøgt at komme i kontakt med [Direktøren] for at efterprøve oplysningernes rigtighed og for at give klager lejlighed til at fremkomme med sin udlægning af sagen. Der er lagt telefonbeskeder på klagers telefoner, dog uden reaktion. Jyllands-Posten har ringet til det telefonnummer, som opgives i 2009 og 2010 regnskaberne for Ejendomsselskabet [vejnavn og husnummer]. Nummeret besvares med "Du har ringet til [Direktøren] fra Ejendomsselskabet, læg en besked". Jyllands-Posten har også ringet til den adresse, som i Statstidende og ifølge Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er [Direktøren]s og til andre af klagers virksomheder. I mangel af en kommentar fra klager, har Jyllands-Posten gengivet Twitter-kommentaren.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget: Jytte Scharling, Hans Peter Blicher, Lene Sarup og Marianne Druedahl.

Pressenævnet bemærker, at spørgsmålet om, hvorvidt straffelovens bestemmelser om ærekrænkelser og husfredskrænkelser er overtrådt, henhører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence. Dette forhold behandles derfor ikke.

Det fremgår af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B.1.

Pressenævnet lægger til grund, at Susan Winther og Mads Madsen indfandt sig på ejendommen [vejnavn og husnummer] uden forudgående aftale for at besigtige forholdene, herunder forholdene i den lejlighed, der fungerede som [Håndværker 2], [Håndværker 3] og [Håndværker 4]s private bolig. Ifølge klagerens oplysninger opholdt Susan Winther og Mads Madsen sig på ejendommen 20-30 minutter. Observationerne blev dagen efter offentliggjort i Jyllands-Posten.

Spørgsmål om, hvorvidt arbejdstagere har ordnede løn- og arbejdsmæssige forhold, har generelt klar almen interesse. Dette gælder også omtale af, om arbejdstagere eller selvstændige fra andre EU-lande tilbydes ordnede boligforhold under arbejde i Danmark. På denne baggrund, og da [Håndværker 2], [Håndværker 3] og [Håndværker 4] ikke var nævnt ved navn i artiklen, finder Pressenævnet ikke tilstrækkeligt grundlag for at kritisere Jyllands-Posten for at bringe observationerne.

Efter det oplyste lægges det til grund, at [Håndværker 2], [Håndværker 3] og [Håndværker 4]s selskab Pudsekongerne S.M.B.A. var registreret på adressen [vejnavn og husnummer], Gentofte. [Direktøren] var direktør i ejendomsselskabet [vejnavn og husnummer] ApS.

Pressenævnet finder, at udsagnet "skrøbeligt stillads" insinuerer tvivl om stilladsets bæredygtighed og derved stiller spørgsmål ved, hvorvidt stilladset opfylder lovens krav. Parterne har afgivet modstridende forklaringer om, hvorvidt stilladset var i brug. På grund af de begrænsede muligheder for at føre bevis for nævnet, har Pressenævnet ikke mulighed for at vurdere, hvorvidt stilladset opfyldte lovens krav eller hvem, der var ansvarlig herfor. På denne baggrund udtaler nævnet ikke kritik.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er massemediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives, er korrekte, herunder ved forelæggelse for den de krænkende oplysninger vedrører. Hertil kommer, at det skal gøres klart, hvad der er faktiske oplysninger, og hvad der er kommentarer, jf. punkterne A.1, A.3 og A.5.

Pressenævnet finder, at udsagnene ”de østeuropæiske arbejdere lever under usle forhold... en underklasse i Danmark” og ”Det var meget uhumsk” klart fremstår som Mads Madsens vurderinger af forholdene, og nævnet udtaler ikke kritik af avisen for at bringe disse.

Pressenævnet finder det beklageligt, at Jyllands-Posten oplyste, at et af [Direktøren]s ”huse i Nordjylland [kom] på tvangsaktion”. Udsagnet kan give indtryk af, at tvangsauktionen blev afholdt, selvom avisen oplyser om den manglende forkyndelse. Der var indgivet begæring om tvangsauktion over et grundstykke. Pressenævnet finder ikke anledning til at udtale kritik for omtalen af tvangsauktionen eller de øvrige forhold vedrørende [Direktøren] og Ejendomsselskabet [vejnavn og husnummer] ApS. Nævnet finder, at Jyllands-Posten i fornødent omfang har forsøgt at kontrollere artiklens oplysninger inden offentliggørelse, herunder forsøg på forelæggelse for [Direktøren]. [Håndværker 2], [Håndværker 3] og [Håndværker 4]s udsagn om, at de er selvstændige, at de har et momsnummer, og at de alene har bopæl på [vejnavn og husnummer], er gengivet i artiklen.

Pressenævnet udtaler ikke kritik af avisen.

Afgjort den 1. november 2011